

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Innych Uzależnień
na rok 2016**

Toruń, listopad 2015

SPIS TREŚCI

Rozdział I	Wstęp
Rozdział II	Diagnoza problemu uzależnień
Rozdział III	Cel Programu
Rozdział IV	Zadania do realizacji
Rozdział V	Wskaźniki realizacji zadań
Rozdział VI	Sposób realizacji Programu
Rozdział VII	Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Toruniu
Rozdział VIII	Główni realizatorzy i partnerzy Programu
<i>Załącznik nr 1</i>	<i>Katalog działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, możliwych do finansowania ze środków przeznaczonych na realizację Programu</i>
<i>Załącznik nr 2</i>	<i>Katalog działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, możliwych do finansowania ze środków przeznaczonych na realizację Programu</i>

Rozdział I WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na rok 2016, stanowiący kontynuację działań prowadzonych w ramach Miejskiego Programu... w latach 2007 – 2015, określa lokalną strategię Gminy w zakresie:

- 1) profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania papierosów, alkoholu, narkotyków, dopalaczy i innych środków uzależniających;
- 2) praktycznej realizacji w Toruniu zadań własnych gminy i priorytetów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2016r. wpisuje się w „Strategię rozwiązywania problemów społecznych dla miasta Torunia na lata 2014-2020”.

Polityka społeczna gminy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom ukierunkowana jest w szczególności na budowanie zintegrowanego systemu rozwiązywania problemów wiążących się z kwestią używania środków psychoaktywnych poprzez m. in.:

- 1) systematyczny rozwój działań profilaktycznych (informacyjnych i edukacyjnych),
- 2) wspieranie i zabezpieczenie pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom, ochronę przed przemocą domową - w szczególności z zapewnieniem profesjonalnych form pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym,
- 3) terapię, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych oraz współuzależnionych,
- 4) ograniczanie dostępności środków psychoaktywnych,
- 5) wspieranie sektora pozarządowego i wolontariatu, aktywnych instytucji i środowisk lokalnych oraz współpracę z nimi w przedmiotowym obszarze,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrum integracji społecznej.

Program opiera się na rekomendacjach i priorytetach dot. realizowania i finansowania gminnych programów wskazanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii oraz Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS.

Działania zawarte w Programie finansowane są przede wszystkim ze środków własnych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Koordinacja działań ujętych w Programie prowadzona jest przez Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Torunia.

Rozdział II DIAGNOZA PROBLEMU UZALEŻNIEŃ

Podstawą do nakreślenia kierunków działań w niniejszym Programie są zarówno wyniki badań ogólnopolskich realizowanych m.in. na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii (stanowiących jedno z najważniejszych źródeł informacji o zachowaniach ryzykownych młodych ludzi) jak i bieżąca diagnoza oparta na danych pozyskanych od lokalnych podmiotów działających na rzecz ograniczania problemu uzależnień i przemocy w rodzinie

(m.in. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia, Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii O/Toruń, Kujawsko-Pomorski Oddział Towarzystwa „Powrót z U”, Towarzystwo Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom, Miejski Ośrodek Edukacji i Profilaktyki Uzależnień, policja). Do ustalenia priorytetowych działań wykorzystane zostały roczne sprawozdania merytoryczne za 2014 r. i częściowe za I półrocze 2015 r. podmiotów realizujących zadania wspierane przez Gminę Miasta Toruń w ramach Programu oraz wyniki badania postaw zdrowotnych młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej Torunia (opracowanego w 2011 r. na zlecenie Gminy). Uwzględnione zostały również wytyczne zawarte m.in. w Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii.

Z analizy danych zawartych w w/wym. źródłach wynika m. in., że:

1. W Polsce, szacunkowa liczba osób uzależnionych od alkoholu wynosi ok. 600 000 ;
2. Osoby nadmiernie pijące wg badań CBOS 2014/2015 to ludzie w wieku 25-44 (ok. 7,4% mieszkańców Polski), rozwiedzeni, zamieszkujący w dużych miastach, bezrobotni lub o niskich dochodach,
3. Wzrasta konsumpcja alkoholu w ogóle (bez względu na rodzaj wypijanego trunku); nadużywanie alkoholu jest przyczyną konfliktów i przemocy domowej w co piątej rodzinie, 4% przyznaje się do krzywdzenia swoich dzieci będąc pod wpływem alkoholu. (badania CBOS 2011);
4. Ok. 8-9% społeczeństwa żyje w rodzinach z problemem alkoholowym, w których co najmniej jedna osoba pije w sposób szkodliwy dla niej i dla członków tej rodziny, a wśród najważniejszych konsekwencji życia w rodzinie z problemem alkoholowym wyróżnia się szkody: fizyczne, psychosomatyczne, psychologiczne, emocjonalne i psychospołeczne;
5. Zdecydowana większość uczniów w wieku 15-17 lat należy do grona konsumentów alkoholu (badania ESPAD 2011); z używaniem alkoholu przez młodocianych wiąże się m.in. obniżenie wieku inicjacji seksualnej, niechciane ciążę i ryzyko zakażenia wirusem HIV oraz HPV;
6. Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży; pije dwa razy więcej młodych ludzi, niż pali papierosy (ESPAD 2011).
7. Najbardziej popularnymi substancjami psychoaktywnymi są marihuana i haszysz, czyli przetwory konopii indyjskich (CBOS 2014/2015).
8. Wzrasta popularność używania marihuany, szczególnie wśród młodych osób (badania CBOS 2014/2015);
9. Wzrasta liczba rodzajów oraz dostępność nowych substancji psychoaktywnych zwanych „dopalaczami” (badania CBOS 2014/2015);
10. W populacji 15-64 lat najczęściej po narkotyki sięgają uczniowie i studenci (badania CBOS 2014/2015);
11. Oczekiwania wobec alkoholu, marihuany i haszyszu formułowane przez młodzież szkolną odwołują się w większym stopniu do pozytywnych konsekwencji, niż ewentualnych szkód;
12. Szacuje się, że w Polsce ok. 70% osób zakażonych HIV nie wie o swoim zakażeniu i osoby te nie są ujmowane w statystykach; HIV (dotyka głównie osób młodych - pomiędzy 20-29 lat) – statystycznie każdego dnia dwie osoby w naszym kraju dowiadują się o fakcie zakażenia HIV – są to zazwyczaj zakażenia, których można uniknąć stosując odpowiednią profilaktykę.

Dodatkowo, wyniki opracowania „Postawy zdrowotne młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej – studium toruńskie” wykonanego w roku 2011¹ na zlecenie Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Torunia pokazują, że:

1. Ponad 21% respondentów toruńskich gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych można uznać za palących nałogowo;
2. Prawie 10% badanej młodzieży po raz pierwszy sięgnęło po papierosy w wieku poniżej 10 roku życia;
3. Większość badanych doświadczyła w swoim życiu stanu upicia się, z tego ponad 20% pijących wielokrotnie przekraczała granice trzeźwości (od 6 do ponad 40 razy);
4. Badana młodzież nadużywa bez wskazań medycznych różnych leków (ogółem 23% badanych), zdarza się także, że łączy leki z alkoholem (ogółem 7,5% badanych), co dodatkowo potęguje zagrożenia zdrowotne;
5. Jeden na dziesięciu (11,6%) badanych uczniów toruńskich gimnazjów i prawie co piątą uczeń szkoły na poziomie ponadgimnazjalnym przyznaje się do regularnego palenia marihuany lub haszyszu (18,7%).

Przedstawione dane dowodzą, że realizowane do tej pory kierunki działań profilaktycznych (szczególnie wobec dzieci i młodzieży szkolnej) należy z całą pewnością kontynuować oraz intensyfikować działania skierowane do młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej oraz ich rodziców i wychowawców, poszukując najbardziej skutecznych, nowatorskich i efektywnych projektów. Niezbędne jest także wzmocnienie oddziaływań kontrolnych, w szczególności dot. sprzedaży i podawania używek nieletnim.

Rozdział III

CEL PROGRAMU

Celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2016 rok jest:

- ograniczanie popytu i podaży środków psychoaktywnych,
- kształtowanie właściwych postaw wobec picia alkoholu, używania narkotyków oraz podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież,
- redukcja szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem środków psychoaktywnych oraz przeciwdziałanie innego rodzaju uzależnieniom (m.in. internet, hazard),
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Osiągnięciu w/wym służyć będzie realizacja zadań wyszczególnionych w Rozdziale IV oraz w załącznikach nr 1 i 2 do niniejszego Programu.

Rozdział IV

ZADANIA DO REALIZACJI

1. Prowadzenie działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej, w szczególności poprzez:

- 1) realizację programów profilaktycznych na rzecz dzieci i młodzieży, m.in. w placówkach oświatowo – wychowawczych i opiekuńczo – wychowawczych,
- 2) wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, służących

¹ „Postawy zdrowotne młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej” Paweł Sobierajski, Jacek Szczepkowski
Wydawnictwo Edukacyjne „AkapiT” Toruń 2011

- promocji zdrowego stylu życia,
- 3) kształcenie młodzieżowych liderów promocji zdrowia i wspieranie edukacji rówieśniczej,
 - 4) wspieranie działań zwiększających kompetencje członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz lokalnych środowisk zaangażowanych w profilaktykę zachowań ryzykownych,
 - 5) wspieranie działań na rzecz rozwoju umiejętności wychowawczych rodziców,
 - 6) wspieranie działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców,
 - 7) prowadzenie edukacji publicznej na rzecz mieszkańców (m.in.: wydawnictwa informacyjne, edukacyjne, media, kampanie profilaktyczne, seminaria),
 - 8) wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach,
 - 9) diagnozowanie i monitorowanie problemu uzależnień w społeczności lokalnej,
 - 10) monitorowanie jakości i efektywności prowadzonych działań.

2. Prowadzenie działalności profilaktyczno – edukacyjnej i opiekuńczo – pomocowej na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych i dotkniętych problemem uzależnień oraz przemocy, w szczególności poprzez:

- 1) wspieranie działalności świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych,
- 2) wspieranie wypoczynku dzieci i młodzieży połączonego z programami profilaktycznymi,
- 3) wspieranie działań socjoterapeutycznych,
- 4) wspieranie działalności pomocowej, w tym punktów konsultacyjnych dla młodzieży oraz poradnictwa rodzinnego,
- 5) wspieranie działań profilaktycznych na rzecz dzieci i młodzieży z grupy szczególnego ryzyka.

3. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, ochrony przed przemocą w rodzinie, w szczególności poprzez:

- 1) pomoc specjalistyczną osobom uzależnionym i ich rodzinom,
- 2) wspieranie różnorodnych działań pomocowych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, w tym procedury „Niebieskie Karty”,
- 3) wspieranie działań o charakterze interwencji kryzysowej,
- 4) realizację procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego,
- 5) zwiększanie dostępności do zorganizowanych form pomocy specjalistycznej (m.in.: punkty konsultacyjno – interwencyjne, grupy wsparcia, telefony zaufania, upowszechnianie informacji o możliwościach uzyskania pomocy, kursy odwykowe),
- 6) wspieranie realizacji programów terapeutycznych dla Dorosłych Dzieci Alkoholików (DDA).

4. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych uzależnieniem, uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez:

- 1) wspieranie Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Toruniu w zakresie zwiększania dostępności niezbędnych oddziaływań terapeutycznych, rehabilitacyjnych i resocjalizacyjnych,
- 2) wspieranie poradni specjalistycznych, punktów informacyjno–konsultacyjnych i telefonów zaufania,
- 3) wspieranie realizacji programów postrehabilitacyjnych dla osób uzależnionych,
- 4) wspieranie programów reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych – szczególnie po ukończonym programie terapii odwykowej,
- 5) wspieranie działalności środowisk wsparcia dla osób uzależnionych oraz żyjących z HIV/AIDS,

- 6) wspieranie działań służących podnoszeniu kwalifikacji zawodowych prowadzących terapię,
- 7) zwiększanie dostępu do informacji o ofercie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.

5. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów uzależnień, HIV/AIDS oraz wspieranie zatrudnienia socjalnego, w szczególności poprzez:

- 1) wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób uzależnionych i ich rodzin,
- 2) wspieranie reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych i ich rodzin, w tym działalności centrum integracji społecznej i klubów integracji społecznej,
- 3) wspieranie działań pomocowych na rzecz bezdomnych oraz rodzin dotkniętych ubóstwem, z problemem uzależnień,
- 4) wspieranie działalności grup samopomocowych,
- 5) wspieranie działań o charakterze terapeutycznym służących umacnianiu procesu zdrowienia uzależnionych,
- 6) wspieranie działań na rzecz osób żyjących z HIV/AIDS,
- 7) prowadzenie edukacji publicznej w zakresie profilaktyki uzależnień oraz upowszechnianie informacji o ofercie pomocowej,
- 8) wspieranie działań mających na celu zmniejszanie zjawiska nietrzeźwości na drogach,
- 9) współpracę z organizacjami pozarządowymi, instytucjami, osobami fizycznymi, Kościołem Katolickim i innymi związkami wyznaniowymi oraz jednostkami organizacyjnymi podległymi organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowanymi (w tym instytucjami kultury) w zakresie realizacji zadań wynikających z Programu.

6. Ograniczanie dostępności środków psychoaktywnych, w szczególności poprzez:

- 1) prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ustawy:
 - wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
 - przeciwdziałaniu narkomanii,
 - ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
- 2) ograniczanie dostępności alkoholu poprzez:
 - przestrzeganie ustalonej uchwałami Rady Miasta Torunia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Torunia,
 - wydawanie zezwoleń dla placówek handlowych i gastronomicznych w ramach limitu określonego przez Radę Miasta Torunia.

Rozdział V

WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ

Podstawowymi wskaźnikami realizacji poszczególnych zadań będą:

- 1) liczba osób korzystających z zorganizowanej pomocy specjalistycznej (ds.: punkty konsultacyjne, telefony zaufania, grupy wsparcia, kursy odwykowe i inne),
- 2) liczba beneficjentów programów postrehabilitacyjnych,
- 3) liczba zorganizowanych szkoleń, seminariów, konferencji oraz ich uczestników,
- 4) liczba realizowanych programów profilaktycznych i osób nimi objętych,
- 5) liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami profilaktycznymi w świetlicach

- środowiskowych i socjoterapeutycznych,
- 6) liczba beneficjentów profilaktycznych zajęć pozalekcyjnych, w tym sportowo – rekreacyjnych,
 - 7) liczba osób i rodzin objętych pomocą z powodu problemu przemocy w rodzinie ,
 - 8) liczba punktów podających i sprzedających alkohol objętych kontrolami i wyniki kontroli,
 - 9) liczba kontroli i skontrolowanych kierowców oraz wyniki kontroli,
 - 10) ewaluacja realizowanych zadań/programów.

Rozdział VI

SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

1. Realizacja Programu koordynowana jest przez Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Torunia.
2. Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
3. Niewykorzystane środki pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczone na realizację Programu, mogą być przesunięte odrębną uchwałą Rady Miasta Torunia jako środki niewygasające na zadania wymagające kontynuacji w roku następnym do momentu uprawomocnienia się nowego gminnego programu.
4. Zlecenie zadań gminnym jednostkom organizacyjnym, w tym placówkom oświatowym, realizowane będzie w drodze zmiany dysponenta środków budżetowych.
5. Planowany preliminarz wydatków związanych z realizacją Programu:

Lp.	Nazwa zadania	Planowane wydatki /w zł/
1.	Profilaktyka i koszty zwalczania alkoholizmu	1 075 500
2.	Zwalczanie narkomanii	400 000
3.	Działania prewencyjno-kontrolno-edukacyjne – Straż Miejska	50 000
4.	Bieżąca działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	70 000
5.	Zespoły merytoryczne MKRPA	75 000
6.	Udział w projekcie „Niebieska Linia”	9 500
7.	Ograniczanie skutków używania środków psychoaktywnych – program realizowany przez KM Policji	280 000
8.	Dotacja dla centrum integracji społecznej	380 000
9.	Programy edukacyjno-profilaktyczne, szkolenia – Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Toruniu	40 000
10.	Realizacja programów profilaktycznych - Miejski Ośrodek Edukacji i Profilaktyki Uzależnień w Toruniu	210 000
11.	Profilaktyka bezdomności wśród osób uzależnionych – Miejski Ośrodek Edukacji i Profilaktyki Uzależnień w Toruniu	100 000

Lp.	Nazwa zadania	Planowane wydatki /w zł/
12.	Świetlica środowiskowa – „Dom Muz” w Toruniu	40 000
13.	Program promocji zdrowia wśród toruńskiej młodzieży	260 000
14.	Kampania „Radosne i Bezpieczne Wakacje” - Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Toruniu	130 000
15.	Programy profilaktyczne, wypoczynek letni dla dzieci z toruńskich rodzin zagrożonych patologią społeczną, w szczególności z problemem alkoholowym, szkolenia oraz bieżąca działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu	670 000
16.	Zajęcia pozalekcyjne – Wydział Edukacji Urzędu Miasta Torunia	300 000
17.	Organizacja kolonii i programów profilaktycznych – Wydział Edukacji Urzędu Miasta Torunia	150 000
18.	Sportowe Lato – Wydział Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Torunia	10 000
Ogółem		4 250 000

Zmiany w powyższym preliminarzu wydatków dokonywane będą zgodnie z zasadami obowiązującymi przy dokonywaniu zmian w budżecie Gminy Miasta Toruń (nie będą wymagały zmiany uchwały Rady Miasta Torunia przyjmującej niniejszy Program).

Rozdział VII

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W TORUNIU

Za pracę obejmującą zakres działań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie zgodnie z następującymi zasadami:

- 1) za każdorazowy udział w posiedzeniu plenarnym Komisji – wynagrodzenie zryczałtowane w wysokości 200 zł brutto, z zastrzeżeniem pkt. 5,
- 2) za każdorazowy udział w pracach Zespołu Kontrolnego GKRPA – wynagrodzenie zryczałtowane w wysokości 120 zł brutto, z zastrzeżeniem pkt. 5,
- 3) za każdorazowy udział w pracach Zespołu Motywacyjno-Interwencyjnego GKRPA – wynagrodzenie zryczałtowane w wysokości 50 zł brutto za godzinę pracy, z zastrzeżeniem pkt. 5,
- 4) za każdorazowe wykonanie czynności zleconych przez Przewodniczącego Komisji – wynagrodzenie zryczałtowane w wysokości 100 zł brutto, z zastrzeżeniem pkt. 5,
- 5) łączne wynagrodzenie z tytułów wymienionych w pkt. 1, 2, 3 i 4 nie może w skali miesiąca przekroczyć 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę

(Dz. U. z 2002r. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 157, poz. 1314),

- 6) członkowi Komisji, będącemu jednocześnie pracownikiem jednostki organizacyjnej Urzędu Miasta Torunia bądź Gminy Miasta Toruń, przysługuje wynagrodzenie, o którym mowa w pkt. 1, 2 i 3 i 4 jeżeli czynności, o których mowa w pkt. 1, 2, 3 i 4 wykonywał poza ustalonym wymiarem czasu pracy określonym przez pracodawcę,
- 7) podstawę do wypłaty wynagrodzeń dla członków Komisji, za okres miesiąca, stanowi miesięczne zestawienie liczby posiedzeń wraz z listami obecności.

Rozdział VIII

GLÓWNI REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Główni realizatorzy i partnerzy Programu:

- 1) jednostki organizacyjne Urzędu Miasta Torunia: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej, Wydział Edukacji, Wydział Sportu i Turystyki, Wydział Ewidencji i Rejestracji, Wydział Kultury,
- 2) jednostki organizacyjne Gminy Miasta Toruń: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, Miejski Ośrodek Edukacji i Profilaktyki Uzależnień, Straż Miejska, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Toruniu,
- 4) Zespół Interdyscyplinarny ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- 5) Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Toruniu,
- 6) zakłady opieki zdrowotnej,
- 7) placówki oświatowo – wychowawcze i opiekuńczo – wychowawcze,
- 8) organizacje pozarządowe,
- 9) wyższe uczelnie Torunia,
- 10) Komenda Miejska Policji w Toruniu,
- 11) Sąd Rejonowy w Toruniu, w tym Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej,
- 12) lokalne media.

**Katalog działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
możliwych do finansowania ze środków przeznaczonych na realizację Gminnego
Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Innych Uzależnień na rok 2016**

- 1) programy pomocowe dla osób uzależnionych, eksperymentujących, współuzależnionych (w tym rodzin) oraz dla Dorosłych Dzieci Alkoholików (m.in. programy terapeutyczne, postrehabilitacyjne, pomoc psychologiczna, prawna);
- 2) działalność punktów konsultacyjnych, telefonów zaufania/pogotowia i grup wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin/partnerów oraz rodzin z problemem przemocy;
- 3) działania w zakresie przeciwdziałania przemocy rodzinie, w tym m.in. procedura „Niebieskie Karty”, programy z zakresu pomocy psychospołecznej i prawnej, ochrony przed przemocą w rodzinie oraz korekcyjno – edukacyjne dla sprawców przemocy, działalność specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie i zespołu interdyscyplinarnego;
- 4) koszty realizacji procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego;
- 5) działania prowadzone przez kluby abstynenckie;
- 6) programy profilaktyczne i socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży oraz interwencyjno – profilaktyczne dla młodocianych osób z problemem alkoholowym;
- 7) programy z zakresu profilaktyki uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą, w tym uwzględniające ochronę zdrowia psychicznego;
- 8) szczepienia ochronne (m.in. przeciw HPV) w ramach wczesnej profilaktyki dla dzieci i młodzieży zwłaszcza z grupy szczególnego ryzyka oraz działania profilaktyczne w placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
- 9) funkcjonowanie świetlic socjoterapeutycznych oraz świetlic środowiskowych realizujących program profilaktyczny dla dzieci i młodzieży (w tym dożywianie);
- 10) organizacja zajęć i programów socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, osób niepełnosprawnych, z podwójną diagnozą;
- 11) działalność młodzieżowych liderów promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień;
- 12) organizacja wypoczynku letniego dzieci i młodzieży, podczas którego realizowane są programy z zakresu profilaktyki uzależnień, problematyki przemocy oraz obozów terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin;
- 13) organizacja wypoczynku z elementami rehabilitacji i profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z rodzin dotkniętych ubóstwem i problemem uzależnień;
- 14) organizacja różnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, służących promocji zdrowego stylu życia, w tym m.in.: prowadzenie zajęć pozalekcyjnych o charakterze profilaktycznym, sportowych i rekreacyjnych;
- 15) wdrażanie metody wczesnej diagnozy/krótkiej interwencji zagrożeń zdrowotnych wynikających z picia alkoholu, w tym zespołu FAS (Płodowego Zespołu Alkoholowego);
- 16) działania edukacyjno – profilaktyczne adresowane do rodziców, mające na celu zaangażowanie ich w oddziaływania profilaktyczne wobec dzieci oraz rozwijanie umiejętności wychowawczych;

- 17) wspieranie działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych w domach pomocy społecznej;
- 18) działalność edukacyjno – informacyjna skierowana do całej społeczności nt. szkodliwości używek oraz dostępnych form i miejsc pomocy, w tym m.in. organizacja akcji i kampanii profilaktycznych (np.: „Październik – miesiąc wolny od uzależnień”, „Radosne i Bezpieczne Wakacje”), wydawnictwa, promowanie działań Gminy Miasta Toruń;
- 19) działania edukacyjne promujące abstynencję w ciąży oraz programy na rzecz dzieci z FAS (Alkoholowym Zespołem Płodowym) oraz ich rodziców i opiekunów;
- 20) zadania związane z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców, w tym m.in.: programy edukacyjne dla kandydatów na kierowców, programy korekcyjne dla kierowców zatrzymanych za jazdę w stanie nietrzeźwości, organizacja kampanii edukacyjnych, zakup urządzeń do badania trzeźwości;
- 21) szkolenia i kursy specjalistyczne, staże i superwizje podnoszące kwalifikacje pracowników do pracy z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi, ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie;
- 22) superwizje dla pracowników placówek udzielających pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej dzieciom i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym;
- 23) działania zwiększające kompetencje lokalnych środowisk zaangażowanych w przeciwdziałanie uzależnieniom;
- 24) szkolenia dla sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych;
- 25) badania, diagnozy i ekspertyzy dot. stanu zdrowia i lokalnych problemów społecznych;
- 26) zadania pomocowe na rzecz osób bezdomnych oraz rodzin z problemem uzależnień dotkniętych ubóstwem;
- 27) reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym/wykluczonych społecznie ze względu na uzależnienie od alkoholu i innych środków psychoaktywnych (w tym m.in.: wspieranie działalności klubów i centrum integracji społecznej);
- 28) redukcja szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania środków psychoaktywnych;
- 29) kontrola lokalnego handlu napojami alkoholowymi, zwłaszcza w kontekście przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim oraz podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 30) koszty bieżącej działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Toruniu i jej zespołów merytorycznych, w tym koszty uczestnictwa w szkoleniach, konferencjach, seminariach itp., zakup i konserwacja programów komputerowych, w tym programu do obsługi przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą związaną ze sprzedażą i podawaniem napojów alkoholowych;
- 31) wykonanie/zakup materiałów edukacyjno – informacyjnych z zakresu problematyki uzależnień i przemocy (m.in.: prasy, książek, broszur, ulotek, informatorów).

Załącznik nr 2 do Gminnego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na rok
2016

**Katalog działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, możliwych do finansowania
ze środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na rok 2016**

- 1) programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz szkolenia dla nauczycieli, wychowawców, pedagogów;
- 2) edukacja dzieci i młodzieży nt. szkodliwości narkotyków, dopalaczy i innych substancji uzależniających oraz odpowiedzialności karnej w tym zakresie;
- 3) wspieranie funkcjonowania świetlic socjoterapeutycznych oraz środowiskowych prowadzących programy profilaktyczne i dożywianie dzieci;
- 4) kształcenie młodzieżowych liderów promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień w celu prowadzenia edukacji rówieśniczej;
- 5) organizacja wypoczynku letniego dzieci i młodzieży połączonego z realizacją programów profilaktyki uzależnień/przemocy;
- 6) organizacja obozów terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin;
- 7) organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży połączona z promocją zdrowego stylu życia w tym m.in. prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, sportowych i rekreacyjnych z elementami profilaktyki uzależnień/przemocy;
- 8) konsultacje/poradnictwo dla młodzieży eksperymentującej z narkotykami oraz zagrożonej uzależnieniem;
- 9) edukacja rodziców w kierunku nabywania konkretnych umiejętności opiekuńczych i wychowawczych;
- 10) organizacja lokalnych akcji i kampanii profilaktycznych;
- 11) bezpłatne poradnictwo prawne dla osób dotkniętych problemem narkomanii;
- 12) działania na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu;
- 13) terapia indywidualna bądź grupowa dla osób uzależnionych;
- 14) programy postrehabilitacyjne dla osób uzależnionych;
- 15) poradnictwo/grupy wsparcia dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych;
- 16) poradnictwo/grupy wsparcia dla rodziców dzieci uzależnionych bądź zagrożonych uzależnieniem;
- 17) wspieranie działań na rzecz ubogich osób uzależnionych, bądź zagrożonych uzależnieniem;
- 18) realizacja programów profilaktycznych obejmujących problematykę HIV/AIDS;
- 19) działania na rzecz poprawy komfortu funkcjonowania osób żyjących z HIV/chorych na AIDS;
- 20) organizacja szkoleń/konferencji/seminariów służących podnoszeniu kompetencji zawodowych osób zaangażowanych w działania wychowawcze/profilaktyczne/terapeutyczne;
- 21) zakup wyposażenia dla organizacji pozarządowych, instytucji, służb, placówek oświatowo i opiekuńczo – wychowawczych, niezbędnego do realizacji programów profilaktycznych;
- 22) monitorowanie zachowań ryzykownych i szkodliwych dla zdrowia dzieci i młodzieży oraz postaw społeczności lokalnej wobec problemu narkomanii oraz innych uzależnień.